

DZIENNIK ROZPORZĄDZEŃ

dla stoł. król. miasta Krakowa.

Przedpłatę roczną zła. 1, składać można w biurach Komisarzy obwodowych. Właściciele domów w Krakowie otrzymują dziennik rozporządzeń bezpłatnie.

Rada miasta.

Posiedzenie nadzwyczajne z dnia 25 Maja 1881.

Rada miasta zezwoliła, aby do zupełnego pokrycia ogólnych wydatków na Sukiennice, powzięto brakującą kwotę 2362 Zła. 13 ct. z bieżących przychodów, jakie w r. 1880 z odbudowanych Sukiennic wpłynęły.

W sprawie urządzenia kursu praktycznych robót kobiecych i kursu handlowego dla kobiet przy szkole ośmioklasowej żeńskiej, Rada miasta uchwaliła co następuje:

I. Przy szkole ośmioklasowej żeńskiej założone będą dwa kursa:

A) kurs praktycznych robót kobiecych

B) kurs handlowy dla kobiet

mające tworzyć z tą szkołą nierozdzielną całość.

II. Rada miasta przyjęła poniżej zamieszczone statuta obu tych kursów i uchwaliła przedstawić je c. k. krajowej Radzie szkolnej do zatwierdzenia:

III. Rada miasta uchwaliła wysłać na trzy kwartały stypendystkę do najznakomitszego w tym rodzaju zakładu w Reutlingen w Wirtembergii, jakoteż zamówić przynajmniej na rok jak najlepiej ukwalifikowaną nauczycielkę z Reutlingen, która założeniem i pierwszym rozwinięciem tej szkoły pokieruje.

VI. Rada miasta uchwaliła kursa powyższe wprowadzić w życie od dnia 1 września r. b.

Dalsze przeprowadzenie sprawy poruczyła Rada miasta sekcji IV i otworzyła jej kredyt 700 zła. na opędzenie kosztów wysłania stypendystki do Reutlingen.

ad. I. A. Statut kursu praktycznych robót kobiecych.

§. 1.

Celem nauki w kursie praktycznych robót kobiecych jest: 1) uzdolnienie uczennic przez naukę teoretyczną, i praktyczną z uwzględnieniem znanych sposobów i wynalazków ułatwiających pracę do wykonywania ta-

kich robót kobiecych, które im w każdym zawodzie są potrzebne, 2) wykształcenie takich pracownic, któreby bez wielkiego nakładu pieniężnego mogły wykonywać roboty tak znane w handlach tutejszych pod nazwą: „Reutlingen Artikel“ jakoteż i inne podobne.

§. 2.

Kurs ten zostaje założony na zasadzie § 10. ust. państwa z d. 14 Maja 1869. tudzież art. 3 ust. kr. z dnia 2 Maja 1873 a w urzeczywistnieniu zasady wyrażonej w § 3 i 5 pierwotnego statutu 8 kl. szk. ż. przez radę m. Krakowa uchwalonego, jest on integralną częścią szkoły 8-klasowej żeńskiej, zostaje pod kierunkiem i dozorem tej samej Dyrekcji i nie zmienia w niczem jej charakteru, ani wpływa w czemkolwiek na tok i porządek zwyczajnych w tej szkole nauk; przeznaczony zaś jest dla tych uczennic, które przynajmniej ustawami zastrzeżoną obowiązkową naukę szkolną a w szkole tutejszej 8-klasowej V-tą klasę z postępowaniem dostatecznym ukończyły. Wolno jest jednak przyjmować uczennice z klas wyższych. W każdym jednak razie nie może być uczennica przyjęta wcześniej jak w 14-tym roku życia.

§. 3.

Kurs praktyczny robót kobiecych składa się z trzech oddziałów:

I. z oddziału szycia bielizny męskiej, kobiecej i dziecięcej wraz z nauką kroju i umiejętnego prania.

II. z oddziału robót szydełkowych i drutowych wszelkiego rodzaju, szczególnie pończosznicstwa maszynowego;

III. z oddziału rysunków deseni, nauki o jakości materiałów, sposobie nabywania ich; zbywania wyrobów gotowych; prowadzenia i wystawiania rachunków rzemieślniczych, tudzież odpowiednich wiadomości z dziedziny wynalazków ułatwiających pracę.

Zastrzeżę się jednak przydawanie innych oddziałów w miarę rozwoju kursu i uznanej przez Radę miasta Krakowa potrzeby.

§. 4.

Uczennice mogą uczęszczać na oddział I. lub II. z osobna, albo na oba oddziały; w każdym jednak razie na oddział III.

§. 5.

Kurs trwa przez lat dwa. Pierwszy rok, jest rokiem nauki, drugi rokiem pracy na własny rachunek w pracowni pod kierunkiem i dozorem jak w pierwszym roku. Po ukończeniu pierwszego roku nauki i otrzymaniu świadectwa z postępem przynajmniej dostatecznym, może uczennica być przyjęta na rok drugi do „pracowni“ na własny rachunek.

§. 6.

Nauka trwa przez 10 miesięcy w dniach i godzinach zwyczajnych szkolnych. Ilość godzin tygodniowych na I-szym czy na II-gim roku wynosi 26 godzin.

§. 7.

Z końcem każdego roku szkolnego składać będą uczennice z I. roku nauki egzamin ustny i piśmienny z przedmiotów objętych w oddziale III., z nauki zaś z oddziałów I. i II. obowiązane są wykazać się robotami. Za postęp otrzymują świadectwo. Uczennice z II. roku nauki otrzymają patenty, jako uzdolnione do pracy samodzielnej na podstawie ocenienia wykonanych robót, bez egzaminu.

§. 8.

Z końcem każdego roku szkolnego urządzone będą wystawy robót z I. i II. roku, a nazwiska najlepszych pracownic będą ogłoszone.

§. 9.

Materyałów do roboty dostarczać sobie mają uczennice same według danych wskazówek i przepisów. Dla ubogich ustanowi się fundusz na zakupywanie potrzebnych materyałów. Fundusz ten ma być funduszem obrotowym.

§. 10.

Jeżeli uczennica w I. roku dostarcza sobie sama materyałów do nauki robót, prace z tego materyału wykonywane są jej własnością, lecz mogą jej być wydane na własność aż po skończonym roku szkolnym. Jeżeli zaś uczennica pobiera materyał z funduszu obrotowego, prace z tego materyału wykonane, pozostają własnością szkoły i mają być spieniężone.

§. 11.

Uczennice z II. roku nauki, pracujące w t. z. pracowni, czy używają, czy nie używają przyborów naukowych, własnością Zakładu będących, obowiązane są uiścić 10 % czystego zysku za roboty sprzedane na korzyść Zakładu. Jeżeli zaś uczennica jako uboga pobiera materyał z funduszu obrotowego w takim razie obowiązana jest zwrócić wartość tegoż po sprzedaniu przedmiotu.

§. 12.

Każdy przedmiot pracy ma być wykonany w szkole pod dozorem i kierunkiem nauczycielki; ma być zaciągnięty w książkę, której rubryki uwidoczniają, jak długo wykonywano robotę, ile kosztował materyał i jaka jest wartość przedmiotu wykonanego.

§. 13.

Opłata za naukę w oddziale I. wynosi rocznie 6 zł., tyleż za naukę w oddziale II. Nauka przedmiotów, objętych oddziałem III. jest bezpłatna. Opłata uiszczoną ma być w dwóch ratach równych półrocznych z góry. Oprócz tego płaci każda uczennica tytułem wpisowego 1 zł. Suma opłat wnoszoną bęzie do kasy miejskiej.

§. 14.

Do nauki w kursie tym ustanawia się:

Jedną nauczycielkę z płacą roczną 700 zł., jedną pomocnicę nauczycielki z płacą roczną 420 zł. Nauczycielki z kursu są podległe Dyrekcji szkoły wydz. żeńskiej tak, jak inne nauczycielki w tej szkole.

§. 15.

Co do karności i co do wszystkich innych względów podlega kurs robót kobiecych przepisom obowiązującym w szkołach publicznych początkowych i średnich z uwzględnieniem płci uczennic.

ad. II. B. Statut kursu handlowego dla kobiet.

§. 1.

Celem kursu handlowego jest zawodowe wykształcenie kobiety, aby po jego ukończeniu z otrzymanym patentem mogła się udać do zawodu handlowego i jako egzaminowa na praktykantka nie potrzebowała dłużej niż dwa lata pracować bezpłatnie, a potem weszła w prawa i przywileje, jakie przysługują każdemu subjektowi.

§. 2.

Kurs ten zostaje założony na zasadzie §. 10. ust. państ. z 14 maja 1869 tudzież art. 3 ustawy krajowej z d. 2, maja 1873 a wreszcie w urzeczywistnieniu zasad wyrażonych w §. 3 i 5 pierwotnego statutu ośmioklasowej szkoły żeńskiej przez Radę miasta Krakowa uchwalonego, jest on integralną częścią szkoły 8-klasowej żeńskiej i nie zmienia w niczem jej charakteru, ani wpływa w czemkolwiek na tok i porządek zwyczajnych w tej szkole nauk; zostaje pod kierunkiem i dozorem tej samej Dyrekcji tegoż samego regulaminu szkolnego.

§. 3.

Kurs ten jest jednoroczny. Nauka w nim trwa przez 10 miesięcy w zwyczajnym czasie szkolnym.

§. 4.

Ilość godzin naukowych w tygodniu wynosi 17.

§. 5.

Do kursu tego może być przyjęta uczennica, która ukończyła VIII. klasę szkoły żeńskiej miejskiej, lub złożyła odpowiedni egzamin wstępny. Uczennic nadzwyczajnych nie przyjmuje się.

§. 6.

Każda uczennica wstępująca na kurs handlowy obowiązana jest złożyć egzamin z początków języka francuskiego. Wymagania tego egzaminu określi osobna instrukcja.

§. 7.

Z końcem każdego roku szkolnego odbędzie się egzamin ustny i pismienny w obec władz szkolnych i delegatów Izby handlowej i Kongregacji kupieckiej.

§. 8.

Opłata roczna wynosi 10 zł. i składaną być ma w dwóch ratach półrocznych z góry.

Oprócz tego płaci każda uczennica tytułem wpisowego 1 zł.

Suma opłat wnoszoną będzie do kasy miejskiej.

§. 9.

Do nauki w kursie tym ustanawia się jednego nauczyciela z płacą wymierzoną za godziny.

Naczytelowi temu przydzielili się pomoc ze sił nauczycielskich w klasie 8-klasowej uczących.

§. 10.

Co do karności i co do wszystkich innych względów, podlega kurs handlowy przepisom obowiązującym w szkołach publicznych początkowych i średnich z uwzględnieniem płci uczennic.

Plan naukowy kursu handlowego dla kobiet obejmuje:

1. Praktyczne lekcje języka niemieckiego tygodniowo 3 godziny.
2. Praktyczne lekcje języka francuskiego tygodniowo 3 godziny.
3. Naukę korespondencji handlowej w języku polskim, niemieckim i francuskim tygodniowo 3 godziny.
4. Geografię handlową tygodniowo 1 godzina.
5. Arytmetykę handlową, obejmującą obrachowania aży, porównań kursów, kalkulacji, tudzież o papierach publicznych tygodniowo 2 godziny.
6. Prowadzenie ksiąg handlowych i odnośne przepisy ustawy handlowej tygodniowo 2 godziny.
7. Prawo wekslowe w najtreściwszem zebrawaniu, a mianowicie: wiadomości o wystawianiu, akceptowaniu, prezentowaniu, protestowaniu i żyrowaniu rozmaitych weksli, tygodniowo 1 godzina.
8. Towaroznawstwo tygodniowo 2 godziny.

Po załatwieniu powyższej sprawy szkolnej przyjeżdża do gminy miasta Krakowa ks. Alfonsa Krajewskiego poddanego rosyjskiego za opłatą taksy 25 zł., pod warunkiem uzyskania praw obywatelstwa austriackiego.

Celem uregulowania ulicy Krupniczej, Rada miasta uchwaliła nabyć od p. Mateusza Hegerlego właści-

ciela realności l. 11 dz. III kawałek gruntu przed tąż realnością położonego, występującego na chodnik przestrzeni 20·5 metr. □ 5° (4' 2'') w cenie po 5 zł. za 3·596 metr. □ (1°□).

Uchwalono sprzedać p. Maryi Janowskiej, właścicielce realności l. 63 dz. VI kawałek gruntu miejskiego przestrzeni 146·15 metr. □ (41°□) w cenie po 5 zł. dla zastosowania się do linii regulacyjnej pod warunkiem oparkania go od ulicy kolejowej ozdobnymi kratami żelaznymi na podmurowaniu, oraz wystawienia muru granicznego oddzielić mającego część gruntu nabytą od sąsiedniego gruntu mjejskiego przed realnością l. 43 dz. VI położonego. Wystawiony mur stanowić będzie wspólną nabywczyni i gminy własność. Do podpisania kontraktu wspólnie z prezydentem miasta upoważniła Rada radców miejskich pp. Walerego Rzewuskiego i Juliana Pszorna.

Uchwalono odpisać kwotę 184 zł. 17 ct., której ś. p. zmarły Emil Nieźwiedzki z powziętej zaliczki nie zwrócił, z powodu niemożności ściągnięcia.

Również umorzono nie spłaconą przez ś. p. Karola Kosińskiego część zaliczki w kwocie 130 zł. 2 ct. z powodu niemożności ściągnięcia.

Przyznano p. Władysławowi Żebrawskiemu byłemu kanceliście Magistratu płacę emerytalną w ilości 375 zł. rocznie w ratach miesięcznych po 31 zł. 25 ct. pierwszego dnia każdego miesiąca za poświadczeniem jego życia wypłacać się mającą, oraz polecono kasie miejskiej, ażeby zaliczkę na płacę emerytalną Władysławowi Żebrawskiemu wypłaconą z rubryki zaliczek na rubrykę pobranej płacy przepisała.

Względem majątku byłego zgromadzenia chirurgów w Krakowie postanowiono co następuje:

- 1) Majątek byłego zgromadzenia chirurgów w Krakowie przechodzi na własność gminy miasta Krakowa.
- 2) Członkowie tegoż zgromadzenia korzystać będą z tego majątku stosownie do statutu zgromadzenia;
- 3) o powyższej uchwale zawiadomi Rada miasta c. k. Namiestnictwo we Lwowie.

Udzielono ustępstwo pierwszeństwa hipotecznego ze sumą 11000 zł. z przynależnościami na rzecz gminy miasta Krakowa w stanie biernym realności pod l. 176 dz. V w Krakowie pp. Łukasza i Józefy Falkiewiczów własnej na rzecz sumy pożyczkowej 6000 zł. z przynależnościami z kasy Arcybractwa miłosierdzia i Banku pobożnego na hipotekę tej realności zaciągnąć się mającej. Do zeznania tego ustępstwa pierwszeństwa hipotecznego według formularza przez syndyka miasta przedłożonego upoważniono p. Prezydenta miasta oraz radców pp. Dra Warschauera i Federowicza.

Antoniemu Radwańskiemu, byłemu stróżowi nocnemu przyznano zaopatrzenie po 5 zł. miesięcznie w drodze łaski.

P. Maciejowi Spałkowi, kontrolowi kasy miejskiej przyznano trzymiesięczną zaliczkę w ilości 300 zł. z pensji jego w 20-tu ratach miesięcznych zwrócić się mającą.

Przyznano z funduszu miejskiego zasiłek 1200 zł. Towarzystwu pedagogicznemu na urządzenie zjazdu nauczycieli w roku bieżącym w Krakowie.

Prezesowi Akademii umiejętności JW. Drowi Józefowi Majerowi w uznaniu licznych i wielkich zasług jakie położył dla narodu i dla miasta naszego, udzielono obywatelstwo honorowe miasta Krakowa.

Rada m. upoważniła kasę miejską do wypłaty z funduszy r. b. kosztów prawnych poczynionych w interesie gminy w r. 1880 w kwotach 732 zł. 78 ct. i 298 zł. 42 ct. i na pokrycie tego wydatku podwyższyła przyznany budżetem b. r. kredyt rubr. XXXIV i XXXIX o sumę 1031 zł. 20 ct.

Upoważniono p. Prezydenta miasta oraz radców miejskich pp. Gwiazdomorskiego i Mendelsburga do zeznania i podpisania deklaracji zezwalającej na extabulację sumy 220 zł. wraz z procentami na rzecz gminy miasta Krakowa a w stanie biernym realności l. 18 dz. III zabezpieczonej z powodu jej spłacenia.

Posiedzenie z dnia 2 Czerwca b. r.

Udzielono urlopu na trzy miesiące r. m. Eksc. Dr. Kopffowi dla poratowania zdrowia.

W przedmiocie urządzenia drogi żelaznej konnej w Krakowie uchwaliła Rada m. następujące warunki zasadnicze:

Droga żelazna konna poczyna się od mostu podgórskiego, przecina Wolnicę, ul. Krakowską, Stradom, ul. Grodzką, Rynek, (linią południowo-zachodnią t. j. koło „Baranów“) i wchodzi w ulicę Sławkowską przy której końcu północnym rozdziela się na dwie odnogi, jedną prowadzącą wzdłuż ulicy Basztowej do dworca kolei żelaznej, drugą w kierunku ul. Długiej przez Pędzichów na róg ul. Szlak. Koncesja udziela się na przeciąg lat 45.

Resztę punktów warunków zasadniczych pozostawiono decyzji komisji do zawarcia kontraktu ustanowić się mającej.

Na podstawie uchwalonych warunków zasadniczych udzielono przedsiębiorstwu drogi żelaznej konnej we Lwowie koncesję na budowę takiej drogi w Krakowie.

Do zawarcia kontraktu upoważniono p. prezydenta miasta oraz po trzech radców miejskich ze sekcji gospodarczej i prawniczej, syndyka miasta i dyrektora budownictwa; do podpisania zaś kontraktu z przedsiębiorstwem urządzenia kolei konnej w Krakowie Rada

wydelegowała oprócz p. Prezydenta miasta, radców m. pp. Rzewuskiego i Dra Szlachtowskiego.

Posiedzenie nadzwyczajne z dnia 9 Czerwca r. b.

Udzielono r. m. p. Dr. Horszowskiemu urlopu na trzy miesiące dla poratowania zdrowia.

Uczczono pamięć zmarłego r. m. Dra Szymona Samelсона przez powstanie z miejsc.

W sprawie wyborów w miejsce ustępujących członków Rady miejskiej, uchwalono co następuje:

- a) wybory mają się odbywać w ten sposób, aby w jednym dniu tylko jedno koło wyborcze, radców miejskich wybierało;
- b) aby wybory odbywały się naprzód w obydwóch oddziałach koła III, potem w obydwóch oddziałach koła II a na ostatek w kole I;
- c) aby koła wyborcze na dwa oddziały podzielone w jednym dniu w oddzielnych miejscach wybierały;
- d) aby dla uniknięcia ścisłu przy głosowaniu i pośpiechu przy obliczaniu głosów wyborcy koła I w dwóch miejscach mogli głosować, mianowicie wyborcy od lit. A do Ł w jednym, a wyborcy od M do Z w drugim miejscu;
- e) aby wybory odbywały się w godzinach od 9tej do 12tej w południe i od 3ciej do 5 po południu;
- f) aby komisje wyborcze o godzinie 5 przystąpiły do obliczenia głosów a oileby tę czynność do godziny 7mej tegoż dnia ukończyć nie mogły, takową zaraz nazajutrz w godzinach do wyborów przeznaczonych dokończyły, protokół spisały i rezultat ogłosiły;
- g) aby komisje wyborcze w każdym oddziale wyborczym składały się z trzech przez radę m. delegowanych radców miejskich, dwóch wyborców przez delegowanych radców przybranych i jednego urzędnika Magistratu przez Prezydenta wyznaczonego.

Do komisji wyborczych zaprosiła Rada m. następujących Radców m. a mianowicie:

dla koła I oddziału 1go (A do Ł) pp. Dr. Bochenka, Dr. Grabowskiego, i Dra Horowitza; oddziału 2go (M. do Z) pp: Dr. Oettingera, Redyka i Zarembe;

dla koła II oddziału 1go pp.: Rozwadowskiego, Dra Straszewskiego i Wątorskiego; oddziału 2go pp.: Birnbauma, Federowicza i Gallego;

dla koła III oddziału 1go pp.: Feintucha, Goebła i Zieleniewskiego; oddziału 2go pp. Pszorna, Dra Wechslera i Wójcikiewicza. Nadto upoważniła Rada m. p. Prezydenta do zaproszenia innych pp. radców miejskich w miejsce tych, którzyby nie mogli być obecni przy wspomnianych komisjach.

Przyjęto do wiadomości, że p. Prezydent miasta rozpiisał wybory w obu oddziałach koła III na 30 czerwca t. j. we Czwartek, w obu oddziałach koła II na 1 Lipca t. j. w Piątek, w kole I zaś na dzień 4 Lipca 1881 r. t. j. Poniedziałek.

Przyjęto do wiadomości następujące wyjaśnienia p. Prezydenta, a mianowicie, że akt rekolaudacyi budowy Sukiennic, tudzież protokół odbiorczy odbudowy tegoż gmachu został radcom miejskim na dzisiejszem posiedzeniu rozdany, że zatem Sukiennice przeszły już w zarząd gminy; dalej, że kiedy chodziło o wykończenie odbudowy tego gmachu, Rada wyznaczyła trzykrotnie dodatkowe kredyty: 60000 zł. 50000 zł. i 15000 zł.; że Wydział rachunkowy, sądząc że kwoty te przyznane zostały funduszowi Sukiennic jako zaliczka z funduszu pożyczkowego, utrzymywał je jako aktywum w funduszu pożyczkowym. Gdy jednak te kwoty były udzielone funduszowi Sukiennic jako dodatkowy kredyt i do funduszu pożyczkowego nie wróca, przeto komitet odbudowy polecił w tym duchu sprostować księgi rachunkowe i o tem Radę zawiadamia.

Uchwalono sprzedać p. Maryi Bączkowskiej właścicielce realności l. 104/5 dz. V grunt miejski obejmujący przestrzeni 642.43 metr. □ (180°) □ po zł. 10 za 3.569 metr. (1°□) celem przyłączenia tegoż gruntu do pomienionej realności. Do podpisania kontraktu upoważniono p. Prezydenta miasta, oraz radców miejskich pp: Walerego Rzewuskiego i Juliana Pszorna.

Zezwolono na dodatkowy kredyt w ilości 244 zł. 69 ct. na zapłacenie przypadającej aptekarzom należności za wydane lekarstwa w roku 1880 dla ubogich na koszt gminy.

Rada miasta orzekła, że w myśl ustawy z r. 1870 nie zachodzi potrzeba konieczna żądania od kandydatów ubiegających się o posadę lekarza miejskiego przedłożenia dowodu ze złożonego egzaminu fizykalnego; wszelako byłoby do życzenia, aby ci kandydaci egzamin fizykalni posiadali. Ze względu jednak, że w ogłoszeniu konkursu na posadę lekarza obwodowego nie był ten warunek zastrzeżony, może być obecnie i taki kandydat uwzględniony, który egzaminu fizykalnego nie posiada, zatem może tę posadę przewizorycznie na jeden rok otrzymać; lecz gdyby po upływie jednego roku nie wykazał się egzaminem fizykalnym, utracą udzieloną mu posadę lekarza obwodowego.

Przeniesiono p. Piotra Palczewskiego, sekwestratora miejskiego w stan spoczynku i wymierzono mu całą emeryturę w kwocie 900 zł. rocznie; oraz udzielono mu uznanie za gorliwe i sumienne wykonywanie swoich obowiązków.

P. Kornelii Białkowskiej, wdowie po ś. p. Antoniu Białkowskim, referendarzu Magistratu przyznano emeryturę wdowią w kwocie 500 zł. rocznie począwszy od 19 marca 1881 r. oraz datek na wychowanie dwóch małoletnich synów: Mieczysława i Bolesława Białkowskich po 166 zł. 66 ct. dla każdego aż do dojsia wieku normalnego. Władysławowi Białkowskiemu, słuchaczowi medycyny przyznano w drodze łaski dodatek na wychowanie do ukończenia nauk w ilości po 100 zł. rocznie na przeciąg dwóch lat w ratach kwartalnych wypłacić się mający. Bolesławowi Białkowskiemu, słuchaczowi II roku politechniki w Wiedniu przyznano dar z łaski po 30 zł. rocznie na opędzenie kosztów

podróży do Wiednia, aż do czasu ukończenia tamże studyów politechnicznych. Mieczysławowi Białkowskiemu, słuchaczowi wydziału prawniczego przyznano dodatek na wychowanie w drodze łaski po 100 zł. rocznie na przeciąg lat dwóch pod warunkiem, że wykaże się każdorocznie, iż ucześnie z dobrym skutkiem na wydział prawniczy.

P. Wiktorji Kosińskiej, wdowie po Karolu Kosińskim, komisarzu obwodowym przyznano emeryturę wdowią w ilości 650 zł. rocznie od 1go marca 1881 wypłacić się mającą.

Prośbę p. Antoniny Krasuskiej, wdowy po urzędniku Magistratu o przyznanie jej dwumiesięcznej zaliczki na emeryturę przez nią pobieraną, uchylono przejściem do porządku dziennego.

L. 15789.

Odezwa.

Do świetnej c. k. Dyrekcyi Policji w Krakowie.

Od niejakiego już czasu waleją się po mieście i przedmieściach domokrążnicy z lodami bez zezwolenia Magistratu, krzycząc „lody, lody“ aby tym sposobem zwabiać publiczność do zakupywania tych lodów.

Ponieważ przemysł taki w myśl §. 12. lit. c. ces. patentu z dnia 4 września 1852. l. 252. dz. u. p. nie jest dozwolony, zatem nadal nie może być cierpianym, tembardziej że fabrykacya i rozsełanie lodów po mieście nie pochodzi od żadnego cukiernika lecz od jakiegoś pokątnego przemysłowca, przeto Magistrat uprasza Świetną c. k. Dyrekcyę Policji o polecenie swoim organom, aby podobnych domokrążników przytrzymywały i wraz z lodami do Magistratu odstawiały celem ukarania ich.

Kraków dnia 1 czerwca 1881.

L 14182.

OBWIESZCZENIE.

Na mocy rozporządzenia Wysokiego ck. Ministerstwa spraw Wewnętrznych z d. 26. Stycznia 1881. do L 351. podaje się do wiadomości, że w handlach i aptekach pojawiają się kapelusiki kauczukowe służące do ssania dla dzieci, powleczone białą farbą, która wedle wyniku rozbioru chemicznego zawiera około 60% cynku. Kapelusiki te pochodzą z firmy Troreich et Comp z Pragi i bandażysty Odelgi z Wiednia. — Ponieważ farba powlekająca takowe jest trującą, przeto ostrzega się publiczność przed ich używaniem.

Magistrat stoł. król. miasta Krakowa

d: 31. Maja 1881 r.

L. 17041.

**Rozporządzenie do wszystkich właścicieli łaźniak le-
tnich na Wiśle.**

Ze względów sanitarnych, tudzież dla bezpieczeń-
stwa publicznego zarządzonem zostaje, iż na przy-
szłość w porze letniej niewolno wcześniej spuszczać do wody łaźniak na Wiśle, aż oględziny ko-
misyjne części składowych i urządzenia łaźniak na brzegu będą uskutecznione, o co właściciele ła-
ziak do Magistratu zgłosić się winni.

Również otwarcie i oddanie łaźniak do użyt-
ku publiczności, nie może nastąpić przed zbada-
niem tychże ponownie przez komisję z Magistra-
tu, której wydelegowania właściciele łaźniak, do-
nosząc o ich ukończeniu, również zażądać winni.

Do tego rozporządzenia należy się zastosować od
wiosny 1882 pod zagrożeniem kary w myśl po-
stanowienia Cesarskiego z d. 20 kwietnia 1854.
L. 96 Dz. U. p.

Kraków dnia 17 Czerwca 1881.

Ceny targowe.

Gatunek mia- ry lub wagi	Dnia 21 czerwca 1881	1-go gatunku				2-go gatunku				3-go gatunku			
		od		do		od		do		od		do	
		zła.	c.	zła.	c.	zła.	c.	zła.	c.	zła.	c.	zła.	c.
100 Kilogram.	Pszenicy zim.	11	80	12	30	10	80	11	70	—	—	—	—
" "	Pszenicy jarój	11	50	12	—	—	—	11	—	—	—	—	—
" "	Żyta	10	80	11	—	10	60	10	70	—	—	—	—
" "	Jęczmienia	7	75	8	—	7	30	7	50	—	—	7	75
" "	Owsa	7	40	7	50	—	—	7	12	—	—	—	—
" "	Grochu	9	25	9	50	8	75	9	—	—	—	8	50
" "	Jagiel	12	—	12	50	11	—	11	50	—	—	—	—
" "	Fasoli	12	—	13	—	10	—	11	—	—	—	9	50
" "	Tatarki	8	—	8	25	7	75	7	85	—	—	—	—
" "	Prosa	7	25	7	50	—	—	7	—	—	—	—	—
" "	Rzepak zimowego	—	—	12	25	—	—	12	—	—	—	—	—
" "	Rzepak letniego	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
1 Hektolitr	Ziemniaków	—	—	3	75	—	—	3	60	—	—	—	—
100 Kilogram	Siana	2	50	3	—	—	—	2	25	—	—	2	—
" "	Słomy	—	—	2	30	—	—	2	20	—	—	2	—
1 Kilogram	Mięsa wołowego ze spa- śnego bydła	—	50	—	52	—	46	—	48	—	40	—	44
" "	Mięsa z drobniesz. bydła. Połędwicy wołowej	—	44	—	48	—	40	—	42	—	—	—	—
" "	Okowity z opłatą na 75°	—	—	41	—	—	—	—	—	—	—	—	—
1 Hektolitr	Spirytusu z opł. na 95° Tral. Masła 3 Kilogr. 66 Dgr.	—	—	2	75	—	—	2	50	—	—	—	—
Garn dawny	Słoniny	—	—	—	88	—	—	—	84	—	—	—	—
1 Kilogram	Soli	—	—	—	12	—	—	—	—	—	—	—	—
" Kopa	Jaj kurzych	1	30	1	40	—	—	1	20	—	—	—	—
10 Litrów	Kaszy Jęczmiennój	—	80	—	90	—	—	—	75	—	—	—	—
" "	" tatarczanój (często- chowskiej)	1	70	1	80	—	—	1	60	—	—	—	—
" "	" pszenicznój	—	—	2	—	—	—	1	80	—	—	—	—
" "	" perłowej	2	25	2	40	1	80	2	—	—	—	—	—
" "	" tatarczanój całej	—	—	1	80	—	—	1	60	—	—	—	—
" "	" tatarczanój łupanój	1	30	1	40	—	—	1	20	—	—	—	—
" "	Pęcaku	—	—	1	20	—	—	1	10	—	—	—	—
" "	Kaszy jaglanój	1	20	1	30	—	—	1	10	—	—	—	—
100 Kilogram.	Mąki pszenicznój	1. 0		1. 1		1. 2		1 3		1. 4		1. 5	
		21	80	21	30	20	80	19	60	18	20	17	20

OBWIESZCZENIE.

Przedmioty znalezione.

W czasie od d. 1 do końca Maja r. b. zostały złożone w Magistracie następujące przedmioty znalezione a mianowicie:

- Artyk. 415. Lorneta.
 „ 416. Cygarniczka.
 „ 422. Portmonetka z kwotą ct. 6.
 „ 423. Portmonetka z kwotą ct. 2.
 „ 424. 6 kluczy.
 „ 425. 23 szluk fotografii zmarłej osoby.
 „ 426. Parasol.
 „ 435. Portmonetka i trzy Szpinki.
 „ 436. Chusteczka.
 „ 440. Portmonetka.
 „ 451. Książka żydowska.
 „ 452. Parasol.
 „ 453. Okulary.
 „ 454. 6 kluczy.
 „ 483. Portmonetka z kwotą ct. 8.
 „ 484. Obrączka ślubna złota.
 „ 585. Karta zastawnicza na zegarek.
 „ 486. Obróżka psa z marką.
 „ 491. Pierścionek.
 „ 502. Woreczek ze śrótem.
 „ 508. Woreczek z kwotą ct. 7.

Magistrat wzywa niniejszóm właścicieli powyższych przedmiotów, aby celem ich odebrania zgłosili się do Wydziału III. Magistratu i tam swe prawa własności do tychże przedmiotów udowodnili, w przeciwnym bowiem razie po upływie jednego roku nabędą znalazcy pewnych praw do tych przedmiotów, a po upływie dalszych trzech lat staną się właścicielami tychże

Kraków dnia 1 Czerwca 1881 r.

L. 14523.

OBWIESZCZENIE.

Do kąpieli wiślanych wyznacza się w bieżącym roku następujące miejsca wzdłuż lewego brzegu Wiśły do połowy szerokości rzeki.

I. dla mężczyzn

na przedmieściu Nowy Świat: za ujściem Rudawy w górę od miejsca, gdzie stoją łazienki galarowe męzkie w długości 36 metrów do wału miejskiego.

na Rybakach: od zakończenia nowo usypanego wału ku ogrodzeniu drewnianemu pagórka kościoła XX. Paulinów.

na Kazimierzu: od przedłużenia ku Wisle ulicy Piekarskiej ze strony lewej ku granicy cegielni Schönbergów.

II. dla kobiet

w Półwsiu zwierzynieckiem: od zakończenia ogrodzenia płotem brzegu Wisły w długości około 125 metrów w górę.

na Kazimierzu: za mostem kolejowym aż do ujścia starej Wisły.

III. do pławienia koni

od ujścia Rudawy w górę rzeki Wisły na 60 mtr. od ogrodzenia drewnianego pagórka kościoła OO. Paulinów aż do przedłużenia ku Wisle ulicy Piekarskiej na Kazimierzu.

Miejsca głębokie i niebezpieczne dla kąpiących się są: na Rybakach przy tamach i przed łazienkami letniami dla kobiet przy miejscu „port“ zwaném. Miejsca bezpieczne i niebezpieczne wskazane są opowiednimi napisami na tablicach, które są ustawione na lewym brzegu Wisły.

Zabrania się mężczyznom kąpieli w miejscach dla kobiet przeznaczonych, jak również poza granicami wyznaczonemi.

Mężczyznom nie wolno płynąć na łódkach po Wiśle w czasie godzin kąpielowych w bliskości miejsc do kąpieli dla kobiet przeznaczonych.

Bez należytego ubrania kąpielowego nie wolno się za dnia ani kąpać ani pływać po Wiśle.

Do ratowania tonących i wykonywania nadzoru policyjnego celem przestrzegania przyzwoitego zachowania się kąpiących, przeznaczono rybaka ze stanem wody i miejscowością dokładnie obeznanego, który na łódce chorągiewką biało-niebieską oznaczonej wraz z potrzebniemi do ratowania przyrządami wzdłuż całej linii kąpielowej będzie krążył.

Wzywa się zatem publiczność, aby się stosowała do uwag i przestróg tego rybaka, któremu przysługują prawa strażnika policyi miejscowej.

Magistrat wzywa nadto rodziców, opiekunów i majstrów, ażeby dzieciom, niedorostkom i terminatorom niedozwalali kąpać się bez nadzoru, będzie to bowiem także skuteczny sposób zapobieżenia często zdarzającym się nieszczęśliwym wypadkom utonięcia.

Nad porządkiem kąpielowym, obyczajnością i bezpieczeństwem z brzegu czuwać będą organa policyjne, które za każde pod tym względem dostrzeżone przekroczenia mają polecenie pociągać winnych i lekkomyślnych do odpowiedzialności.

Z Magistratu stoł. król. miasta Krakowa

dnia 2. Czerwca 1881 r.

L. 213 prez.

OBWIESZCZENIE.

Z dniem ostatnim Października 1882 r. kończy się dwudziestopięcioletni czas trwania kontraktu z niemieckim kontynentalnem towarzystwem w Des sau względem oświetlenia miasta gazem.

Ponieważ gmina obowiązana jest na rok przed expiracją kontraktu oznajmić towarzystwu, czyli chce nabyć na własność pomieniony zakład, w przeciwnym bowiem razie kontrakt mil żąco na dalsze lat piętnaście zostanie przedłużonym, przeto dla naradzenia się w tej dla miasta naszego tak ważnej sprawie zapraszam Szanownych P. T. konsumentów gazu aby we **Wtorek d. 28 Czerwca b. r. o godzinie 6 popołudniu w Sali ratuszowej** jak najliczniej zgromadzić się ze chcieli.

Kraków d. 22 Czerwca 1881 r.

Prezydent miasta
Dr. Weigel.

O D E Z W A.

W dniach 18, 19 i 20 lipca r. b. odbędzie się w Krakowie walny zjazd członków Towarzystwa pedagogicznego.

Członkami Towarzystwa są: profesorowie uniwersytetu, profesorowie szkół średnich, obywatele, duchowni, a przeważnie nauczyciele i nauczycielki szkół ludowych, — z całego kraju.

W zjeździe tym weźmie udział **około 800 osób.**

Celem przyjęcia tych gości, zawiązał się z ramienia Rady miasta i Obywateli grodu naszego osobny **Komitet**, którego **oddział kwaterunkowy** ma za zadanie obmyślenie sposobu pomieszczenia członków zjazdu.*).

W celu przyjęcia uczestników tego zjazdu zawiązał się komitet, który podzielił się na 4 oddziały: **programowy, kwaterunkowy, uctowy i wycieczkowy.** Przewodniczącym komitetu jest prezydent miasta p. Dr. Weigel, zastępcą wiceprezydent p. Muczkowski, sekretarzem p. Aleksander Pająk.

Do oddziału programowego należą: p. Dr. Weigel. przewodniczący, p. Muczkowski zastępcą; pp. Dr. Warszauer, dyr. Jabłoński, dyr. Dr. Sreedyński, dyr. Stawarski, dyr. Maciałowski, A. Pająk.

Do oddziału kwaterunkowego: wiceprezydent m. p. Dr. Schmidt przewodniczący, p. p. Wł. L. Anczyc, F. Badafiocyk, Jan Balcarczyk, J. Fr. Fischer, P. Hendel. T. Klimoda W. Kornecki, X. St. Nowiński, Adolf Siedlecki, i L. Zawilowski sekr. Rady m.;

Do oddziału uctowego: Dr. Zoll przewodniczący, pp. Gustaw Baruch, Dr. Cyfrowicz, Jan Götz, Dr. Fr. Kasperek, E. Stockmar. i Ig. Żółtowski.

Do oddziału wycieczkowego: M. Pawlikowski przewodniczący, pp. dyr. A. Getlich, P. Buczek, Dr. Izidor Dzeduszycki, Dr. W. Jawerski, A. Lewaj, Wład. Rozwadowski, i Dr. M. Zatorski.

Na jednym z posiedzeń oddziału kwaterunkowego, uchwalono odezwać się do mieszkańców miasta o bezpłatne pomieszczenie u siebie przybyć mających gości t. j. dostarczenie im pokoi zaopatrzonych w łóżka z pościelą.

W wykonaniu tej uchwały oddziału kwaterunkowego i w obec znanej staropolskiej gościnności Krakowian **Komitet** uprasza mieszkańców miasta, aby raczyli ułatwić jego zadanie i **przyjąć bezpłatnie przez trzy dni, — li tylko na mieszkanie** po jednym lub więcej członków zjazdu.

Zgłoszenia z ofiarowaniem mieszkań, raczą Szanowni mieszkańcy miasta nadsyłać do **Magistratu** na ręce przewodniczącego oddziału kwaterunkowego **Dra Schmidta** ligo **Vice-Prezydenta** miasta.

Termin do zgłoszenia mieszkań trwa do **5 lipca r. b.**

W zgłoszeniach należy wyrazić:

- ulicę i liczbę domu,
- ilość pokoi i łóżek, wreszcie
- oświadczenie, czy ofiarujący mieszkanie, życzy pomieścić u siebie mężczyzn lub panie.

Kraków w czerwcu 1881 r.

Przewodniczący
Komitetu przyjęcia zjazdu członków
Towarzystwa pedagogicznego

Dr. Weigel
Prezydent miasta.

Ludność Krakowa z końcem roku 1880.

Według obliczenia dokonanego w dniu 31 Grudnia 1880, ludność Krakowa wraz z wojskiem wynosi **68,630 osób.** Ludność ta rozdziela się na należącą do gminy i obecną w mieście w liczbie 54,530 osób; na należącą do gminy nieobecną w liczbie 2540; na obcą obecną w liczbie 5298; na załogę wojskową w liczbie 6262.

Ludność obecna: należąca do gminy i obca mińska w poszczególnych dzielnicach miasta jak następuje:

W Dzielnicy I Śródmieście:

w 505 domach 3032 rodzin a 18,208 osób;

W Dzielnicy II na Zamku:

w 10 domach: 39 rodzin a 146 „

W Dzielnicy III Przedmieście Nowy Świat:

w 92 domach: 426 rodzin a 2323 osób.

W Dzielnicy IV Przedmieście Piasek:

w 170 domach: 894 rodzin a 5007 osób;

W Dzielnicy V Przedmieście Kleparz:

w 172 domach: 1239 rodzin a 6528 osób.

W Dzielnicy VI Przedmieście Wesoła:

w 126 domach: 651 rodzin a 5285 osób;

W Dzielnicy VII Przedmieście Stradom:

w 62 domach: 545 rodzin a 3405 osób;

W Dzielnicy VIII Kaźmierz:

w 316 domach: 3158 rodzin a 18926 osób.

Ludność więc obecna: należąca do gminy i obca wynosi: **59828** osób nielicząc wojska i należących do gminy nieobecnych.

Między tą ludnością jest 27,322 płci męskiej a 32506 płci żeńskiej. Płeć żeńska przewyższa płeć męską o 5184 osób.

Zsłudności tej wyznaje religiję: rz. katolicką 39205 osób; grecko-unicką 238 osób; ormiańską 6; ewangelicką 407; mojżeszową 19958; bezwyznaniowych jest 14.

Mówi językiem w potocznej rozmowie: polskim 52833 osob; niemieckim 3377; czeskim 154; ruskim 19; słowiańskim 23; węgierskim 9; reszta innymi językami.

Czyta i pisze: 34,281 osób; czyta tylko 3,819. Nieumie ani czytać ani pisać 21,728.

Do nieumiejących czytać ani pisać wliczono dzieci do ukończonych lat 6 w liczbie 7292; reszta obejmuje wyrobników, służących, głuchoniemych, ciemnych itd.

Co do wieku:

Najwyższą liczbę stanowi młodzież męzka licząca rok 17, bo 744 osób (rok urodzenia 1864).

Najwyższą zaś liczbę kobiet stanowi wiek życia 21szy, bo 1036 osób (rok urodzenia 1860.) Mężczyzn po 61 lat liczących jest 280; kobiet po 61 lat liczących 448; mężczyzn po 91 lat liczących 6; kobiet po 91 lat liczących 2.

Sto lat liczących mężczyzn niema; gdy tymczasem w tym wieku i nad tenże znajdują się 4 kobiety.

Według zatrudnień jest: Duchownych wszelkich wyznań obojga płci 910. Urzędników 458. Profesorów i nauczycieli rządowych, krajowych, gminnych obojga płci 485. Pisarzy i Redaktorów 42. Artystów (Aktorów), tanemistrzów, muzyków, śpiewaków 141. Malarzy i rzeźbiarzy 60. Architektów, inżynierów, geometrów, budowniczych 89. Lekarzy 125. Chirurgów, weterynarzy, konowałów 6. Akuszerok 64. Woźnych i pachółków 115. Zandarmeryi i straży bezpieczeństwa, straż

skarbową i inne straże publiczne, 176. Właściciele dóbr 269. Przemysłowców i rzemieślników obojga płci 2359. Zawiadowców 550. Czeladzi robotników i uczniów przy tych, zatrudniony, obojga płci 3885, właściciele handlow hurtownych i częstkowych obojga płci 1675. Pomocników, pomocnic i praktykantów w tym zawodzie, 639. Wekslarzy i osób zatrudnionych przy zakładach pieniężnych i kredytowych 223. Emerytów obojga płci 519. Służących 1391 mężczyzn — 5776 kobiet. Osób, których zarobek nieznan 114. Resztę ludności stanowią członkowie rodziny, a mianowicie żony, dzieci, krewni studenci i t. d.

Między ludnością ogólną znajduje się ułomnych przyrodzie, a mianowicie ciemnych: 43 osób; głuchoniemych 29, obłąkanych 10, niedołączonych 27.

Niewliczono tu osób temi wadami dotkniętych, które są umieszczone w szpitalach.

Porównanie trzechkrotnych spisów ludności:

W roku 1857 liczyła ludność w Krakowie bez wojska 40297 osób; w roku 1869 49,835; w roku 1880 59,828.

Przybyło więc od roku 1857 do r. 1870 9538 osób; a od r. 1870 do r. 1880 9995; razem od r. 1857 do r. 1880 przybyło 19533 osób.

Zwierzęta domowe.

W Krakowie jest 493 koni; 156 krów; 3 osły; 1 owca; 44 świn, 40 uli pszczoł.

Kraków liczy 1456 domow zamieszkałych i 148 domów, niezamieszkałych wraz z placami pod budowę po domach zburzonych lub zamkniętych.

